

DESDE VENECIA

Ab fetxa 28 del passat mes escriu 'l senyor Melgar lo següent a nostre Director:

Venecia 28 de Agosto de 1890.

Sr. D. Francisco de P. Oller.

Mi muy querido amigo: Hoy he mandado á V. las últimas fotografías que el R.... se ha hecho en Viena, una con Doña Blanca y otra con Don Jaime. Son las primeras pruebas que hemos recibido y se las mandamos como primicias.

Mando copia adjunta de la descripción del cuarto y último lienzo de la Sala de Banderas que el Sig. Gasparini expedirá á V. un día de estos. Faltan unas pocas banderas, llegadas después de estar arreglada la Sala y que aun no se han colocado. Acaso más adelante haga dicho artista un pequeño trofeo con ellas, como suplemento, para así corresponder á la atención de los donantes.

Supongo habrá recibido también las fotografías de los padres políticos de Doña Blanca y la de sus cuñados el Archiduque Francisco Salvador, hermano segundo de nuestro Leopoldo Salvador y la Archiduchesa María Valeria, hija del Emperador de Austria.

Muy suyo buen amigo,

MELGAR.

Suposant que nostres amichs tindran interés en possehir l' últim retrato de Don Carlos, reproduhirém en un dels números inmediats de LO CRIT D' ESPANYA, la primera de las fotografías citadas y guardarem la segona pera 'l número de gran gala que tenim projectat publicar lo día 4 de Novembre.

Las altras tres van destinadas á *El Estandarte Real*.

Ja es hora de que agafi los trastos de escriurer y de contentar á mon amich *Angel Romántich*.

Lo pobre á més de permanexer tot aquest istiu á la vinagreta, que 's lo mateix que dir que ha suat molt, ha tingut que omplir quartillas y més quartillas, esperant ma arribada, ó quan menos la de ls meus originals.

Gracias amich *Romántich*, per haver treballat tant ab honra y gloria, y no duplis que desde 'l fondo del cor y de l' aygua, te ho agrahe vivament.

—*

No hi estat aquest temps en Nanclares de la oca ni del anech, ni en cap establiment de ayguas sulfurosas, porque per res necessito lo sofre.

Ni per encéndrem.

Ja veurán vostés com me vaig encenent per moments.

Basta recordarme que las dotze horas que durá la expedició de regrés foren jayl altres tantas de dolorosos torments, pera que se encengui mon pit de indignació.

La casualitat me va colocar en mitj de dos senyoras grossas que irradiaban mes calor que la caldera de la máquina, y aixó fou causa de que tots los viatjers es. tessim en constant desassossegó.

Perque 's lo que deya un senyó que en va tractá de dormir llegint *El Siglo Futuro*:

—Enhorabona que al hivern posin estufa en los vagons, pro que en ple istiu introduheixin aquests *caloriferos*, es cosa que á la companyia li ocasionará terribles queixas.

—A anar aixis preferiria anar facturat—digue un altre que treya sovint lo cap á la finestra pera pendrer ayre.

En fi, va ésser tant lo que sufriam, que á falta de cotxes vuyts, un viatjer passá tot lo camí restant en lo *retrete*, ab més satisfacció, segons ell, que la que experimentabam nosaltres en nostre invernácul.

—*

Comensan ja las frescas brisas á jugar per las regions del Nort, participant á tots los que han passat lo istiu en platjas y balnearis, que la hora de abandonar tantas delicias esta próxima.

Dintre pochos días lo fret farà tocar «pirandó» á la multitud inmensa que en Sant Sebastia y en punts análogos, fa capbussons, prent sidra, y *chacolt*, y 's deleita contemplant com los *pelotaris* se saben tornar la pilota, encara que la major part no hi entengui idem.

Mentres la pilota conservadora segueixi en lo terrat, los *pelotaris* fusionistas no tenen més distracció que jugar á jeps ab en Cánovas.

—*

Sant Sebastia en lo mes de agost, es un formiguer de gent.

Quan lo rellotje del *Gran Casino* senyala las deu, es quan la platja está mes animada.

Allavors lo passetj de la *Concha* se veu invadit per los que portan á la má lo farsellet de roba de bany y per los que tenen ganas de veurer aquella munió de caps (algun molt gros), que sembla que surin.

En aquella hora donya Cristina y sos fills també son á la aygua.

Mes no sempre pot un satisfer sos desitjos de fer la competencia als peixos.

Moltas voltas la mar está saturada de personas, y no te mes remey que demanar tanda y esperar que tremolin de fret los de dins. Proba tanta concurrencia la hermosa que es allí la platja del Cantábrich. No passa lo que en la de Barcelona, que quant un menos se pensa ve una onada y 'l tenyeix de negre, com li va succehir l' any passat á mon amich *Equis*.

Va tindre que fregar tant ab un esponja impregnada de oli, que mudá per complert la epidermis.

Desde allavors te tant horror á l'aygua, com diuen que la naturalesa al *vacío*.

Aixó, amich *Equis*, no passa en la platja de Sant Sebastia.

Es á dir, al menos quan en Cánovas no hi había pres banys encara.

—*

A molt poca distancia de Sant Sebastia hi há un poble anomenat Astigarraga, ahont se destaca un mages tuós palau. Es propietat de aquest ilustre vetera conegut per marqués de Valde-Espina.

En aquella mansió passa tots los istius lo valerós

general ab companya de son fill don Candi de Orbe. Los carlistas que van a Sant Sebastià no s' oblidan de anar a Astigarraga a visitar al marquès. Per altre part, dit poble te fama per las bonas sidras que s' hi fabrican.

¿Vritat, Melitón González?

FLORDELIS.

Aquesta setmana ha mort a Gracia nostre benvolgut companye il·lustrat correligionari don Ildefons López de Hediger, un dels més distingits col·laboradors del *Correo Catalán*.

Lo senyor López era modelo de joves, catòlic i instruït i la família y nostra causa se prometien fundadament molt d' ell.

Jove encare havia prestat importants serveys a la Causa carlista.

Donem nostre pesam a la distingida família del difunt. R. I. P.

EN IGUALADA

Lo «Círcul Tradicionalista» de Igualada, celebrà lo dia 24 del mes passat una entusiasta vetllada. Era lo dia de Sant Bartomeu, patró de 'ls igualadins, y a pesar de que no hi hagué festa major, los carlistas volgueren ferne a casa seva. En efecte; qualsevol que en aquell dia hagués passat per lo carrer en que està instal·lat lo «Círcul Tradicionalista» (qual nom no recordo), hauria tingut ocasió de veure uns quants balcones adornats ab domassos que pregonaban a tota la ciutat la importància que la vetllada revestiria. Y així fou. Comensà la marxa real a entusiasmar los ánimos, y los crits de ¡Viva el Rey! foren tan nutrits y forts que més d' un lliberal que per lo passetj feya meditacions sobre la actitud de Castelar, se escorregué per lo portal de Odena ab la il·lusió formada de que tornaban a entrar los carlins. ¿No es veritat, senyor Puget, que hasta semblaba que lo Retrato de Don Carlos se estremia de entusiasme?

Don Domingo Masachs, don Mariano Aguilera y don Joseph Monfort, tres que han demostrat saber ahont tenen la mà dreta quant se tracta de defensar lo carlisme ab armas, presidiren tan espléndida vetllada. Nostres amichs don Miquel Marcet y don Pere Moncunill, pronunciaren ab arrebatadora eloqüència discursos capassos de abrumar al lliberal més soci del «Ateneo.» ¡Y que agradaren las poesías llegidas per los senyors Solsona y Bastardas! La del primer fou original, y es llàstima que més sovint no 'ns deixi admirar sos qualitats de poeta. Y entre paréntesis, senyor Solsona, ¿quánt me enviarà alló que 'm va prometre?

Festa tant memorable fou dignament coronada per lo magnífic discurs de gracias que pronuncià lo senyor Monfort. Fou tant lo goig que produí a ne 'ls carlistas la magnificència de la vetllada, que al alsar la sessió lo president senyor Masachs, exclamaban totas las bocas: ¡Ja se ha acabat!

No es estrany.

May se cansan los carlistas igualadins de vitorejar a son Deu, a sa Pàtria y a son Rey.

GABRIEL DE AUSONA.

POESÍA

LLEGIDA PER LO CIUTADÀ ISIDRO CORAGRE A N' EN M. C. EN SA ARRIVADA A LA SEU.

¡Salve, invicte guerrero!... Lo teu pit ara deu semblar com si á dints d' ell hi tinguessis cent molins paperers, ó mil safreixos, hont hi estessin picant del Manzanares, l' exèrcit numerós de bugaderas, ó si á escape, afoflats hi trepitessin, las llegendes qu' allà á Italia hi portá Atila. ¡Imperi derrocant dels divins Cèsars!

Com al cor deu parlarte aquesta vila, ¡Teatro de tos fets!... com de la fama l' eco encara deu sentir, que se 'n enduya fins als confins de la assombrada Europa los clamors estridents de cent victorias; lo terratrémol de cent mil batallas que per tí era com jugá á baldufa, sentne fill dels *Gusmans* com vas di un día qu' havías ben dinat, segons informes.

Tú, ab quatre gats guanyares estas cimas cubertas de guerrers. ¡Tu sol segares, com qui sega fajol, á mils las vidas! Y ab ton caball alat, com au passares per dessobre 'ls marlets de las murallas, y al ser dins, com qui vuyda sachs de préssecs, dels caps dels sitiats omplías fòssos per hont passavan las hostes victoriosas que á tí jamay 't váren dir: *¡Que baile del terror y respecte que 'ls hi feyas.*

¡Quanta joya ne sent eixa comarca al mirar altra volta ta riallera cara que sembla trayentne lo mostatxo, la de César, quan dins del Capitoli de bigotis tirava al vensut galo als peus de la *cariátide d' Augusto!*

¿Mira..... veus? Fins las flors á son pas doblan sos botons y sas fullas purpurinas; y fins los ginestars y farigolas esbufegan més fort per perfumarte, y hasta 'ls borregos de ruch van automàtics á fora 'ls caminals per no embrutarne las solas de sabata del *guerrero* que sols li falta pera sé un Anibal, que 's perdi per sa mare y siga borni; lo demés tot ho té, hasta la estirpe.

¡Salut, brau entre 'ls braus!... per tú dos voltas es Sagunto immortal; ans de Numancia era sols lo *pendent*; ara cent cólgers ha crescut, *merci bien*, á la osadia, y á ta fidelitat de *graus* á proba.

Entra, ja pots entrar, las llars t' esperan dels per tú deslliurats; si vols catifas,